

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ &
ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ
(Λ.Ε.Α.Δ.Π.Α.)
Τηλ. 2610-220933 ΦΑΞ: 2610-220933
Φιλοποίμενος 24, Πάτρα

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ του ΛΕΑΔΠΑ
ΣΤΗΝ 18^η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ της ΕΝΩΣΗΣ ΛΕΑΔ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε)

ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
(GDPR) και η επιρροή του σε ΕΛΕΑΔΕ και ΛΕΑΔ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 27-4-2016 ψηφίστηκε ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 2016/679 με τον τίτλο «Γενικός Κανονισμός Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων», ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 25-5-2018. Το Κοινοβούλιο της Ε.Ε. αποφάσισε ότι το νέο πλαίσιο προστασίας της ιδιωτικής ζωής θα δημιουργηθεί με τη μορφή Κανονισμού, **μιας δηλαδή δεσμευτικής πράξης, που εφαρμόζεται ΑΜΕΣΑ σε όλα τα Κράτη – Μέλη της Ε.Ε.** (χωρίς δηλαδή να απαιτείται ειδική προσαρμογή της Εθνικής Νομοθεσίας), προκειμένου να καθιερωθεί ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και απομακρύνοντας με αυτόν τον τρόπο την ανάγκη κατάρτισης τοπικών νομοθετικών πράξεων. Παρ' όλα αυτά στην Ελλάδα ολοκληρώθηκε στις 5-3-2018 διαβούλευση σε σχέδιο νόμου, το οποίο θα νομοθετηθεί σύντομα θέτοντας τη βάση για την προσέγγιση του Κανονισμού στα ελληνικά δεδομένα.

Ο Κανονισμός αυτός, λοιπόν, επαναπροσδιορίζει στην ουσία την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ως θεμελιώδες δικαίωμα, και κατοχυρώνει τις βασικές αρχές, που είναι γνωστές ήδη από το 1995, χωρίς όμως να αποτελεί απλή επικαιροποίηση της Οδηγίας 95/46/ΕΕ. **Σκοπός** του είναι, πρωτίστως, να ενισχυθεί η προστασία της ιδιωτικότητας του ατόμου και να λειτουργήσει ορθά η κοινή αγορά σε ένα σύγχρονο κοινωνικό-οικονομικό και τεχνολογικό (πλαίσιο) περιβάλλον, όπου

πλήθος προσωπικών δεδομένων και πληροφοριών καθίσταται διαθέσιμο στο διαδίκτυο και δημοσιοποιείται ευρέως. Τελικός και σημαντικότερος στόχος του είναι η δημιουργία ενός όσο το δυνατόν ενιαίου νομικού πλαισίου, που θα μπορεί να εφαρμοστεί ομοιόμορφα σε όλα τα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε. και το οποίο αφενός θέλει να προστατεύσει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αφετέρου να διαφυλάξει και να ενισχύσει την ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση.

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΓΚΠΔ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΑΥΤΟΥ

- Ο Κανονισμός αυτός **εφαρμόζεται** στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δηλαδή σε κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε ένα ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (εν ζωή) **(«υποκείμενο των δεδομένων»)**. Το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμματικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου, όπως για παράδειγμα φυσικά χαρακτηριστικά, εκπαίδευση, εργασιακές σχέσεις, οικονομική κατάσταση, ενδιαφέροντα, δραστηριότητες, συνήθειες.

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης.

Στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού **υπάγονται οι φορείς, που έχουν την εγκατάστασή τους στην ΕΕ**, ανεξάρτητα από το κατά πόσο η επεξεργασία λαμβάνει χώρα εντός της ΕΕ, αλλά και φορείς, που δεν είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ στην περίπτωση όμως που προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες στην αγορά της ΕΕ.

Λέγοντας δε **«επεξεργασία»** νοείται κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, όπως π.χ. η συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διάρθρωση, αποθήκευση, προσαρμογή ή μεταβολή, διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, ανάκτηση, αναζήτηση, χρήση, διαγραφή, καταστροφή κτλ.

Την επεξεργασία διέπουν οι ακόλουθες αρχές σύμφωνα με τις οποίες τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ:

α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο (**«αρχή της νομιμότητας-ρητή έγγραφη συγκατάθεση, αναλογικότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας- ενημέρωση του υποκειμένου δεδομένων»**),

β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και να μην υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς. Η δε περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς επιστημονικής ή στατιστικής δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς (**«αρχή του περιορισμού του σκοπού»**),

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία (**«αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων»**).

-Σημαντικό ρόλο στον Κανονισμό αυτό διαδραματίζει ο **«Υπεύθυνος επεξεργασίας»**, ο οποίος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για το διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους.

Ο Κανονισμός επιβάλλει μία σειρά νέων υποχρεώσεων στους υπευθύνους επεξεργασίας, οι οποίες απορρέουν κυρίως από τις βασικές αρχές και ιδίως την ενισχυμένη αρχή της διαφάνειας στον τρόπο συλλογής, επεξεργασίας και τήρησης δεδομένων και τη νέα αρχή της λογοδοσίας, σύμφωνα με την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με όλες τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Επίσης, σημαντικό ρόλο έχει και ο **«Εκτελών την επεξεργασία»**, ο οποίος είναι εκείνο το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα **για λογαριασμό του**

υπευθύνου της επεξεργασίας. Η ανάθεση της επεξεργασίας δεδομένων από τον εκτελούντα την επεξεργασία πρέπει να διέπεται υποχρεωτικά από σύμβαση ή άλλη νομική πράξη, η οποία πρέπει να έχει το ειδικό περιεχόμενο που προβλέπει ο Κανονισμός.

Τόσο ο υπεύθυνος επεξεργασίας όσο και ο εκτελών την επεξεργασία οφείλουν να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων και να μπορούν να αποδεικνύουν ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του GDPR. Η λήψη τεχνικών και οργανωτικών μέτρων είναι νομική υποχρέωση και η μη συμμόρφωση ελέγχεται και επισύρει επιβολή κυρώσεων.

Μερικά από τα μέτρα αυτά προβλέπονται στο αρ. 32 του Κανονισμού, όπως είναι: α) η ψευδωνυμοποίηση και κρυπτογράφηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, β) η δυνατότητα διασφάλισης του απορρήτου, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της αξιοπιστίας των συστημάτων και των υπηρεσιών επεξεργασίας σε συνεχή βάση, γ) η δυνατότητα αποκατάστασης της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε εύθετο χρόνο σε περίπτωση φυσικού ή τεχνικού συμβάντος και δ) διαδικασία για την τακτική δοκιμή, εκτίμηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των τεχνικών και των οργανωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει αμελλητί, εντός 72 ωρών, την παράβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς την αρμόδια εποπτική αρχή καθώς και στο υποκείμενο δεδομένων, εφόσον η παράβαση θέτει σε αυτό σοβαρούς κινδύνους.

-Μία από τις καινοτομίες του Κανονισμού είναι ο **υποχρεωτικός**, για μία σειρά από τομείς, **ορισμός Υπευθύνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων**, ο οποίος είχε προβλεφθεί και στην Οδηγία 96\45\ΕΕ, όπου η παρουσία του τότε όμως ήταν προαιρετική.

«Υπεύθυνος προστασίας δεδομένων-Data Protection Officer (DPO)» είναι το φυσικό πρόσωπο που με απλά λόγια θα ενημερώνει τους χρήστες των οποίων τα δεδομένα επεξεργάζεται ο φορέας\εταιρία, αλλά και θα είναι εκείνος ο οποίος έρχεται σε επικοινωνία με την Εποπτική Αρχή.

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων εκτός από τον υποστηρικτικό του ρόλο σε επίπεδο συμμόρφωσης μέσω της εφαρμογής εργαλείων λογοδοσίας, όπως διευκόλυνση διενέργειας εκτιμήσεων αντικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων και διενέργεια ή διευκόλυνση διενέργειας ελέγχων, ενεργεί και ως μεσολαβητής μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων, όπως εποπτικές αρχές, υποκείμενα δεδομένων, επιχειρησιακές μονάδες του ίδιου οργανισμού.

Ο διορισμός Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων **είναι υποχρεωτικός** όταν:

- α) η επεξεργασία διενεργείται από Δημόσια Αρχή ή Φορέα, εκτός από Δικαστήρια που ενεργούν στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής τους αρμοδιότητας
- β) οι βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου ή του εκτελούντος την επεξεργασία περιλαμβάνουν **Τακτική και Συστηματική παρακολούθηση** των υποκειμένων των δεδομένων **σε μεγάλη κλίμακα και**
- γ) οι βασικές δραστηριότητες του υπευθύνου ή του εκτελούντος την επεξεργασία συνιστούν μεγάλης κλίμακας επεξεργασία **Ειδικών κατηγοριών δεδομένων (ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα).**

Ως ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα νοούνται τα δεδομένα που αναφέρονται στον πυρήνα της ιδιωτικής μας ζωής και συγκεκριμένα στην φυλετική ή εθνική καταγωγή, τις πολιτικές απόψεις, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη **συμμετοχή σε οργανισμούς και ενώσεις, τα δεδομένα υγείας κ.α.**, η δε επεξεργασία αυτών των ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων **απαγορεύεται ρητά**, εκτός αν τηρούνται οι προβλεπόμενες από τον Κανονισμό Προϋποθέσεις, οι οποίες είναι:

- α) το υποκείμενο των δεδομένων να έχει παράσχει **ρητή συγκατάθεση**
- β) η επεξεργασία να είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των υποχρεώσεων και την άσκηση συγκεκριμένων δικαιωμάτων του υπευθύνου επεξεργασίας ή του υποκειμένου των δεδομένων στον τομέα του εργατικού δικαίου και
- γ) η επεξεργασία να είναι απαραίτητη για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων, εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι σωματικά ή νομικά ανίκανο να συγκατατεθεί.

Εάν αυτός που πρέπει να προβεί σε συγκατάθεση είναι παιδί ηλικία κάτω των 15 ετών η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και στο βαθμό που η εν λόγω

συγκατάθεση παρέχεται ή εγκρίνεται από το πρόσωπο που έχει τη γονική μέριμνα του παιδιού.

Κάθε φορέας μπορεί να ορίσει DPO ακόμα και όταν αυτό δεν είναι υποχρεωτικό. Αλλά και στις περιπτώσεις που ορίζεται DPO σε εθελοντική βάση, σε σχέση με τον ορισμό, τη θέση και τα καθήκοντά του θα ισχύουν οι ίδιες απαιτήσεις σαν να ήταν ο ορισμός του υποχρεωτικός.

Ο DPO διορίζεται ιδίως βάσει της εμπειρογνώσιας που διαθέτει στον τομέα του δικαίου και των πρακτικών περί προστασίας δεδομένων και βάσει της ικανότητάς του προς εκπλήρωση των καθηκόντων του. Το αναγκαίο επίπεδο εμπειρογνώσιας θα πρέπει να καθορίζεται ανάλογα με τις πράξεις επεξεργασίας δεδομένων που διενεργούνται και από την προστασία την οποία απαιτούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία. Επιπλέον, ο DPO οφείλει να έχει γνώση του τομέα δραστηριότητας του φορέα στον οποίο απασχολείται, αλλά και των τεχνολογιών πληροφορίας και ασφάλειας δεδομένων.

Ο Κανονισμός σε καμία περίπτωση δεν θέτει κάποια υποχρεωτική απαίτηση για πιστοποίηση του DPO ούτε καν ενθαρρύνει σχετική πιστοποίηση σε προαιρετική βάση.

Ο DPO μπορεί να είναι εργαζόμενος, που ήδη εργάζεται στον Φορέα ή εξωτερικός συνεργάτης, σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να είναι ικανός να παίξει το ρόλο του ανεξάρτητα χωρίς σύγκρουση καθηκόντων. Συγκεκριμένα, ο DPO ενημερώνει και συμβουλεύει, παρακολουθεί συστηματικά τον Κανονισμό και τις εσωτερικές πολιτικές εταιρικής διακυβέρνησης, παρακολουθεί συστηματικά την ανάθεση καθηκόντων και την κατάρτιση του προσωπικού που συμπεριλαμβάνεται στην επεξεργασία, παρέχει συμβουλές σε θέματα εκτίμησης αντικτύπου προστασίας προσωπικών δεδομένων, παρακολουθεί τα αποτελέσματα και συνεργάζεται με την Αρχή Προστασίας και ενεργεί ως σύνδεσμος επικοινωνίας. Επίσης, μπορεί να αναφέρεται απ' ευθείας στο υψηλότερο επίπεδο διεύθυνσης, έχει πρόσβαση σε επαρκείς πηγές πληροφόρησης, συνεργάζονται μαζί του ο υπεύθυνος και ο εκτελών την επεξεργασία και αναμιγνύεται ενεργά σε όλα τα θέματα που αφορούν την προστασία προσωπικών δεδομένων συντονίζοντας τις αρμοδιότητες όλων των διαφορετικών ρόλων που αφορούν τα Προσωπικά Δεδομένα. Σε κάθε περίπτωση ο DPO λειτουργεί ως υποστηρικτικός μηχανισμός και ο ρόλος του είναι **μόνο**

συμβουλευτικός και όχι αποφασιστικός, ενώ η συμβολή του μπορεί να οδηγήσει στη μείωση διοικητικού κόστους και κόστους συμμόρφωσης.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

Τα βασικά δικαιώματα των πολιτών σύμφωνα με τον GDPR είναι κυρίως:

- το **Δικαίωμα ενημέρωσης και πρόσβασης στα δεδομένα**: το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να γνωρίζει αν τα δεδομένα υφίστανται επεξεργασία, με ποιον τρόπο και για ποιο σκοπό.

-το **Δικαίωμα διόρθωσης-επικαιροποίησης**: το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να ζητήσει τη διόρθωση ανακριβών δεδομένων ή τη συμπλήρωση ελλιπών δεδομένων.

-το **Δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας**

-το **Δικαίωμα εναντίωσης στην επεξεργασία**

-το **Δικαίωμα στη λήθη-διαγραφή**: όταν το υποκείμενο δεδομένων δεν επιθυμεί πλέον την επεξεργασία και διατήρηση προσωπικών δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη διαγραφή τους, υπό την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα δεν τηρούνται για κάποιο συγκεκριμένο και δηλωμένο σκοπό.

-το **Δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων (Νέο)**: το υποκείμενο δεδομένων δικαιούται να λαμβάνει ή να ζητήσει τη μεταφορά δεδομένων του, σε μηχαναγνωρίσιμη μορφή, από έναν υπεύθυνο επεξεργασίας σε άλλον υπό προϋποθέσεις.

4. ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, Λ.Ε.Α.Δ. ΚΑΙ Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε.

Τα Λ.Ε.Α.Δ., όπως όλοι γνωρίζουμε, ιδρύθηκαν με τον νόμο 2676/1999 άρθρο 31 ως σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Μέλη τους είναι οι Δικηγόροι και τα μέλη των οικογενειών τους (σύζυγοι και τέκνα ως έμμεσα μέλη). Η Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. είναι, επίσης, Ν.Π.Ι.Δ. σωματειακής μορφής, η οποία συμμετέχει ενεργά στα δικηγορικά θέματα, που άπτονται υγειονομικών και προνοιακών ζητημάτων και μέλη της είναι οι Λ.Ε.Α.Δ.

Οι δε σκοποί των Λ.Ε.Α.Δ. είναι η **εξυπηρέτηση και ικανοποίηση αναγκών κοινωνικού, προνοιακού χαρακτήρα και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των**

μελών τους και ο σκοπός της Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. είναι η μελέτη και η προαγωγή των κοινών οικονομικών, κοινωνικών συμφερόντων των μελών της, δηλαδή των Λ.Ε.Α.Δ. Για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους τόσο οι Λ.Ε.Α.Δ. όσο και η Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. συλλέγουν και επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα των μελών τους Δικηγόρων, των συζύγων και των τέκνων τους και συγκεκριμένα συλλέγουν, καταχωρούν, αποθηκεύουν, αναζητούν, ανακτούν, συσχετίζουν και διαβιβάζουν προσωπικά δεδομένα (όπως τα προσωπικά δεδομένα που διαβιβάζουν στην Generali και στην Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε.). Επομένως, ως φορείς που επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα με την έννοια και την ορολογία που αναφέρθηκε πιο πάνω **οφείλουν να συμμορφωθούν με τον Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.**

Ο τρόπος με τον οποίο ωστόσο θα πρέπει να γίνει η συγκεκριμένη συμμόρφωση μάλλον δεν είναι εύκολος. Κάθε άλλο μάλιστα φαντάζει δύσκολος και χρονοβόρος, ίσως και πολυδάπανος. Ωστόσο ο Κανονισμός δεν αφήνει περιθώρια μη συμμόρφωσης σε αυτόν.

-Πρωτίστως, λοιπόν, θα πρέπει να γίνει **μια διεπιστημονική μελέτη για την εφαρμογή του Κανονισμού στους Λ.Ε.Α.Δ. και την Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε.**, αφού η εφαρμογή του συγκεκριμένου Κανονισμού απαιτεί πέραν των εξαιρετικών νομικών γνώσεων (και ενδεχομένως τη δημιουργία μίας νομικής βάσης για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων) και ιδιαίτερη τεχνογνωσία με χρήση νέων ειδικών τεχνολογιών («κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα»), με ταυτόχρονη ενημέρωση του ανθρωπίνου δυναμικού των Λ.Ε.Α.Δ. και της Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. (με μορφή εγχειριδίου, κυρίως για τα υποκείμενα δεδομένων, και με ειδική εκπαίδευση του προσωπικού, όπου αυτό υπάρχει) για τις επερχόμενες μεταβολές, αλλά και τις επιπτώσεις σε περίπτωση παραβιάσεων των διατάξεων του Κανονισμού.

-Το επόμενο βήμα είναι **η χαρτογράφηση όλων των αρχείων με τα προσωπικά δεδομένα**, που τηρούνται. Ενδεχομένως, σε ορισμένους Λ.Ε.Α.Δ. και σίγουρα για την Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. θα πρέπει να τηρούνται ειδικά αρχεία επεξεργασιών. Σε αυτό το στάδιο θα αξιολογηθεί η αναγκαιότητα του συνόλου των προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται και τηρούνται. Σκόπιμο θα ήταν τα ειδικά αρχεία επεξεργασίας που θα τηρηθούν να διέπονται από την ίδια πολιτική (κοινές διαδικασίες επεξεργασίας, κοινές φόρμες), τύπο και μορφή σε όλους τους Λ.Ε.Α.Δ. και την Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία και εναρμόνιση των αρχείων αυτών και κοινή

αντιμετώπιση και επίλυση θεμάτων και προβλημάτων, που ενδεχομένως θα προκύψουν, αλλά και κοινή παρακολούθηση και συμμόρφωση στον Κανονισμό.

-Έλεγχος συμμόρφωσης και συγκατάθεσης: το επόμενο βήμα θα πρέπει να είναι ο έλεγχος αν κατά την επεξεργασία των δεδομένων τηρούνται οι αρχές που διέπουν τη νόμιμη επεξεργασία αυτών και αν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των υποκειμένων (όπως αυτά αναφέρθηκαν ως άνω). Θα πρέπει να εξεταστούν **οι τρόποι λήψης της ρητής συγκατάθεσης των υποκειμένων** για τον κάθε σκοπό επεξεργασίας. Ο τρόπος λήψης συγκατάθεσης των υποκειμένων καλό θα ήταν να γίνει με ιδιαίτερη φροντίδα και σκέψη, με συγκεκριμένους όρους συναίνεσης και εξαντλητική αναφορά στους σκοπούς επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, καθώς πρόκειται για μεγάλο όγκο ρητών συγκαταθέσεων που πρέπει να ληφθούν από τα άμεσα και έμμεσα μέλη των Λ.Ε.Α.Δ., αλλά και της ενδεχόμενης απροθυμίας για συνεργασία που μπορεί να εμφανίσουν πολλά μέλη μας (κυρίως λόγω αμέλειας). Σε κάθε περίπτωση η συγκατάθεση θα πρέπει να είναι έγγραφη και να υποβάλλεται με τέτοιο τρόπο και με εύκολα προσβάσιμη μορφή ώστε να είναι κατανοητή, σαφής και να μπορεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας να αποδείξει ότι το υποκείμενο των δεδομένων συγκατατέθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα. Επίσης, θα πρέπει να ληφθεί η κατάλληλη συγκατάθεση των Ιδιαιτέρων Κατηγοριών Υποκειμένων Δεδομένων, όπως για παράδειγμα οι ανήλικοι. Δεδομένου δε ότι και η Generali έχει ζητήσει ρητή έγγραφη συγκατάθεση για όσους υπάγονται στην ομαδική ασφάλιση θα ήταν πιο πρακτικό να ληφθούν ταυτόχρονα οι έγγραφες συγκαταθέσεις από τα μέλη μας τόσο για τους σκοπούς των Λ.Ε.Α.Δ.\Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. όσο και για τη Generali.

-Εκτίμηση επιπτώσεων προστασίας προσωπικών δεδομένων: Θα πρέπει να καταγραφούν οι επιπτώσεις σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου προσωπικών δεδομένων. Καλό θα ήταν να αξιολογηθεί το πλαίσιο ασφαλείας των πληροφοριακών συστημάτων και σχεδιασμών προγραμμάτων, εφαρμογών και διαδικασιών για την προστασία και ελαχιστοποίηση των δεδομένων. Επίσης, θα πρέπει να διαχειριστούν οι Λ.Ε.Α.Δ. και η Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. τα αιτήματα των υποκειμένων (πρόσβασης, διαγραφής κλπ) και θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα σχέδιο απόκρισης για την παραβίαση δεδομένων και να ετοιμαστεί ένα πρωτόκολλο γνωστοποίησης

παραβίασης δεδομένων στην εποπτεύουσα αρχή (ΑΠΔΠΧ) και σχετικής ανακοινώσεως στα υποκείμενα.

-Τέλος, θα πρέπει να εξεταστεί αν είναι υποχρεωτικός ο διορισμός Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων. Καίτοι οι Λ.Ε.Α.Δ. και η Ε.Λ.Ε.Α.Δ.Ε. δεν είναι Δημόσια αρχή ή Δημόσιος φορέας, ωστόσο, επειδή οι βασικές δραστηριότητές τους περιλαμβάνουν **Τακτική και Συστηματική παρακολούθηση των υποκειμένων των δεδομένων σε μεγάλη κλίμακα και φυσικά επεξεργάζονται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα σκόπιμος** θα ήταν ο διορισμός Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων.

Συμπερασματικά, θα ήθελα να αναφέρω ότι ο Κανονισμός αυτός, επικαλούμενος πληθώρα αορίστων νομικών εννοιών και δημιουργώντας την ανάγκη για απόλυτη και άμεση συνεργασία της νομικής επιστήμης και της τεχνολογίας προκειμένου να παράγει τα αποτελέσματά του, παρουσιάζει δυσκολίες κατά την πρακτική του εφαρμογή, ενώ σε καμία περίπτωση δεν φαίνεται να έχει σκεφτεί ο νομοθέτης του το κόστος, που θα πρέπει να επωμιστεί ο φορέας για την επιτυχή εφαρμογή του Κανονισμού αυτού.

ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΑΔ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΟΥ
Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΘΑΝΑΣΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΤΡΩΝ